

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 347:

I brev af 18. juli 2022 har udvalget efter ønske fra Mette Thiesen (NB) stillet mig følgende spørgsmål:

31. august 2022
Sagsnr.: 22/14860

Alm. del – spørgsmål 347:

Ministeren bedes redegøre for baggrunden for og konsekvenserne ved afgørelsen fra EU-Domstolen, jf. artiklen i Politiken den 15. juli 2022 'Lærere står med »kæmpestort problem«: Chromebooks bliver forbudt på danske skoler', herunder om Datatilsynets afgørelse er en for hård fortolkning af afgørelsen fra EU-Domstolen, og hvad regeringens holdning er til afgørelsen, herunder blandt andet hvorvidt regeringen finder det hensigtsmæssigt, at en afgørelse fra en domstol langt væk fra Danmark skal kunne påvirke danskernes hverdag.

<https://politiken.dk/viden/Tech/art8882501/Chromebooks-bliver-forbudt-pa-danske-skoler>

Svar:

Spørgsmål vedrørende databeskyttelsesreglerne hører under Justitsministeriet, som oplyser følgende:

”Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der har oplyst følgende:

”Om overførsel af personoplysninger til tredjelande

Retten til databeskyttelse er en grundlæggende europæisk rettighed.

I artikel 8, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (”Chartret”), som har været bindende for Danmark siden Danmarks ratifikation af Lissabontraktaten, fastsættes det, at enhver har ret til beskyttelse af personoplysninger, der vedrører den pågældende. Derudover fremgår det af artikel 8, stk. 3, i Chartret, at retten til databeskyttelse skal være underlagt en uafhængig myndigheds kontrol.

På den baggrund indeholder databeskyttelsesforordningen¹, som gælder for enhver form for behandling af personoplysninger, en række nærmere regler om beskyttelse af personoplysninger. Derudover indeholder databeskyttelsesloven² en række supplerende regler til databeskyttelsesforordningen.

Databeskyttelsesforordningen indeholder særlige regler, som skal være opfyldt, når en dansk organisation, f.eks. en offentlig myndighed, ønsker at overføre personoplysninger til tredjelande. Et tredjeland er et land, som ikke er medlem af EU/EØS, f.eks. USA.

Der vil som udgangspunkt være tale om overførsel til et tredjeland, når de personoplysninger, som en offentlig myndighed behandler, forlader eller gøres tilgængelige uden for EU/EØS. At oplysningerne gøres tilgængelige uden for EU/EØS betyder, at også situationer, hvor modtageren i et tredjeland alene har adgang til at se oplysningerne via en fjernadgang, udgør en overførsel.

Organisationer, der overfører personoplysningerne betegnes typisk som ”dataeksportøren”, og modtageren i tredjelandet betegnes ”dataimportøren”.

Når en offentlig myndighed ønsker at overføre oplysninger til et tredjeland, skal myndigheden etablere et overførselsgrundlag.

Det hyppigst anvendte overførselsgrundlag er EU-Kommissionens standardbestemmelser om databeskyttelse. Der er tale om et sæt kontraktbestemmelser, der fungerer som en skabelon, og som skal udfyldes og underskrives af dataeksportøren og dataimportøren. Standardbestemmelserne betegnes også ofte som EU-Kommissionens standardkontrakt.

Når man benytter sig af standardbestemmelserne skal man sikre sig, at kontrakterne er indgået korrekt, og at parterne kan leve op til de forpligtelser, som kontrakterne indeholder. Derudover skal man sikre sig, at standardbestemmelserne er effektive i praksis.

EU-Domstolen fastslog i den såkaldte Schrems II-sag³, at dataeksportøren er forpligtet til at sikre sig, at beskyttelsesniveauet i det tredjeland,

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF.

² Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

³ EU-Domstolens dom af 16. juli 2020 i sagen C-311/18, Data Protection Commissioner mod Facebook Ireland Ltd. og Maximilian Schrems.

hvortil personoplysningerne overføres, i det væsentlige svarer til beskyttelsesniveauet i EU/EØS. Det afgørende er i den forbindelse, at beskyttelsen ikke undermineres af forholdene i tredjelandet. Dataeksportøren skal i den forbindelse – på baggrund af de konkrete omstændigheder ved overførslen – vurdere, om lovgivning og praksis i det pågældende tredjeland påvirker effektiviteten af de standardbestemmelser, der påtænkes indgået. Det Europæiske Databeskyttelsesråd har udarbejdet anbefalinger om de europæiske væsentlige overvågningsgarantier, som kan være til hjælp, når man skal foretage denne vurdering.⁴

Hvis dataeksportørens vurdering viser, at lovgivning og praksis i modtagerlandet er til hinder for, at dataeksportøren og dataimportøren alene ved indgåelse af standardbestemmelser kan tilvejebringe et beskyttelsesniveau, som i det væsentligste svarer til det i EU, skal dataeksportøren – oftest i samarbejde med dataimportøren – træffe supplerende foranstaltninger således, at beskyttelsesniveauet samlet set bringe op på et niveau, som i det væsentlige svarer til beskyttelsesniveauet i EU. Det Europæiske Databeskyttelsesråd har vedtaget et sæt anbefalinger om sådanne supplerende foranstaltninger⁵, der kan være af teknisk, organisatorisk eller kontraktuel karakter.

EU-Domstolen fandt endvidere i forhold til USA, at visse amerikanske lovregler – så som Foreign Intelligence Surveillance Act (FISA) sektion 702 og Executive Order 12 333, sammenholdt med Presidential Policy Directive-28 – ikke opfylder EU-rettens krav om proportionalitet ved indgreb i grundlæggende rettigheder, ligesom de (europæiske) registrerede ikke har adgang til effektive retsmidler. For dataimportører i USA, som er omfattet af disse lovregler, foreligger der dermed forhold som påvirker effektiviteten af de standardbestemmelser, der vil skulle indgås med importøren.

Om Datatilsynets opgaver og forpligtelser

I overensstemmelse med artikel 8, stk. 3, i Chartret, er Datatilsynets rolle, kompetence og opgaver nærmere fastsat i databeskyttelsesforordningens artikel 51-59.

Det følger af disse bestemmelser, at Datatilsynet først og fremmest har til opgave at føre tilsyn med og håndhæve anvendelsen af databeskyttelsesforordningen og sikre dens overholdelse.

Det fremgår i den forbindelse af forordningens artikel 58, at Datatilsynet har en række korrigerende beføjelser. Det omfatter bl.a. beføjelsen om

---

⁴ Det Europæiske Databeskyttelsesråds anbefalinger 02/2020 om de europæiske væsentlige garantier for overvågningsforanstaltninger.

⁵ European Data Protection Board's Recommendations 1/2020 on measures that supplement transfer tools to ensure compliance with the EU level of protection of personal data

midlertidigt eller definitivt at begrænse, herunder forbyde, behandling af personoplysninger, jf. artikel 58, stk. 2, litra f, samt beføjelsen at påbyde suspension af overførsel af personoplysninger til en modtager i et tredjeland, jf. artikel 58, stk. 2, litra j.

I den forbindelse udtalte EU-Domstolen i Schrems II-sagen endvidere, at en tilsynsmyndighed – Datatilsynet – har pligt til at reagere på en passende måde, når myndigheden i forbindelse med sin undersøgelse af en sag finder, at den registrerede person, hvis personoplysninger er blevet overført til et tredjeland, ikke nyder godt af et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau i dette land.

Datatilsynet har således – ifølge EU-Domstolen – i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 58, stk. 2, litra f og j, pligt til at suspendere eller forbyde en overførsel af personoplysninger til et tredjeland, hvis tilsynet i lyset af alle omstændighederne ved overførslen finder, at EU-Kommissionens standardbestemmelser ikke er overholdt eller ikke kan overholdes i dette tredjeland, og at det ikke er muligt ved andre midler at sikre den beskyttelse af de overførte oplysninger, som kræves efter EU-retten.

Om Datatilsynets afgørelse af 14. juli 2022

Datatilsynet har den 14. juli 2022 truffet afgørelse over for Helsingør Kommune, hvor tilsynet bl.a. fandt, at personoplysninger, som Helsingør Kommune havde instrueret sin databehandler om at overføre til USA ikke blev sikret et beskyttelsesniveau, der i det væsentlige svarer til beskyttelsesniveauet i EU/EØS, og at kommunen ikke havde truffet de fornødne supplerende foranstaltninger for at bringe beskyttelsesniveauet op til det påkrævede niveau.

Derfor suspenderede Datatilsynet enhver overførsel af personoplysninger til USA, som Helsingør Kommune havde instrueret sin databehandler om at foretage, indtil kommunen kan påvise, at databeskyttelsesforordningens særlige regler om overførsel af personoplysninger til tredjelande er iagttaget.

Datatilsynets afgørelse er således truffet i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen, EU-Domstolens dom af 16. juli 2020, samt retningslinjer fra Det Europæiske Databeskyttelsesråd.

Der henvises derudover til afgørelsen i sin helhed. Afgørelsen er offentliggjort på Datatilsynets hjemmeside: <https://www.datatilsynet.dk/afgoerelser/afgoerelser/2022/jul/datatilsynet-nedlaegger-behandlingsforbud-i-chromebook-sag>

Datatilsynet bemærker afslutningsvis, at afgørelsen – separat fra suspensionen af overførsel af personoplysninger til USA – omfatter et behandlingsforbud, indtil Helsingør Kommune har bragt sin behandlingsaktivitet i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og udarbejdet fyldestgørende dokumentation herfor.

Afgørelsen er alene stilet til Helsingør Kommune.

Der har endvidere – efter opfordring fra Datatilsynet – som opfølgning på tilsynets afgørelse den 19. august 2022 været afholdt et møde i Datatilsynet med deltagelse af Helsingør Kommune, KL og Styrelsen for It og Læring.

Formålet med mødet var at nå frem til en fælles forståelse af, hvordan parterne sammen kan finde en løsning, så skolerne hurtigst muligt kan tage elevernes vante arbejdsredskaber i brug igen på en lovlig måde.

Under mødet erkendte Helsingør Kommune, at der er en høj risiko ved behandlingen, og alle parter er på den baggrund enige om at arbejde hurtigt og effektivt sammen om en lovliggørelse af kommunens brug af løsningen.”.

Der har endvidere – efter opfordring fra Datatilsynet – som opfølgning på tilsynets afgørelse den 19. august 2022 været afholdt et møde i Datatilsynet med deltagelse af Helsingør Kommune, KL og Styrelsen for It og Læring om den videre proces”.

Datatilsynet er efter databeskyttelsesforordningens artikel 52 uafhængigt, og Justitsministeriet kan derfor ikke gå nærmere ind i den konkrete afgørelse.

Justitsministeriet kan dog oplyse, at Kommissionen og USA’s regering i marts 2022 indgik en principaftale om en ny ramme for udveksling af personoplysninger mellem EU og USA. Rammen skal imødegå de betænkeligheder om tredjelandsoverførsler, som EU-Domstolen har rejst i Schrems II-afgørelsen fra juli 2020, og sikre, at der i videre omfang end i dag kan overføres personoplysninger fra EU til USA til gavn for bl.a. samhandlen. Justitsministeriet følger arbejdet med gennemførelse af aftalen tæt. Kommissionen har oplyst, at arbejdet tidligst forventes afsluttet inden udgangen af 2022.

Endelig bemærkes det, at det følger af artikel 19 i Traktaten om Den Europæiske Union, at EU-Domstolen har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til traktaterne. EU-Domstolen træffer således bl.a. afgørelser om fortolkningen af EU-retten, hvilket er en integreret del af EU-samarbejdet.”

Med venlig hilsen

Pernille Rosenkrantz-Theil